

1000234316893

ikt. szám: FPH017 /288 - 3 /2023

EMLÉKEZTETŐ

**a Fővárosi Önkormányzat 2024. évi költségvetés-tervezetének civil szervezeteknek szóló
tájékoztató eseményéről
2023. december 6. 15:00, Microsoft Teams**

Jelen voltak:

Kiss Ambrus	főpolgármester-helyettes
Szentirmai Judit	közigazgatási önkormányzati főtanácsadó
Kunert Annamária	érdekegyeztetési önkormányzati tanácsadó
dr. Kovácsi Sára Ráhel	önkormányzati főtanácsadó
Dr. G. Szabó Dániel	koordinációs főosztályvezető
Miháltz Réka	társadalmi együttműködési osztályvezető
Kárpáti Fanny	civil csoportvezető
Sain Mátyás	részvételiségi csoportvezető
Molnár Bence	részvételiségi titkár
Csanádi György	civil referens
Bihari György Ákos	civil referens
Lukács András	Levegő Munkacsoport
Kürti Gábor	Magyar Kerékpárosklub
Gyulainé Tóth Zsuzsa	Magyar Autóklub
Schwanzer Petronella	Magyar Páciensek Kamarája Egyesület
Győr Ágnes	DemNet - Demokratikus Jogok Fejlesztéséért Alapítvány
Fodor Ágnes	Vakok és Gyengénlátók Közép- Magyarországi Regionális Egyesülete
Ozvári Ádám	Motiváció Alapítvány

Kiss Ambrus, főpolgármester-helyettes:

A Fővárosi Önkormányzat 2024. évi költségvetés-tervezetét bemutató előadását a **pénzügyi mozgástér** elemzésével kezdte. Ismertette, hogy a költségvetés főösszege 448,74 milliárd Ft.

A működési kiadások hangsúlyeltolódásainak szemléltetésére összevetette a 2018-as költségvetést a 2024-essel. A szolidaritási hozzájárulás és a közösségi közlekedés finanszírozása együtt a működési kiadások összesen 61%-át teszik ki. Ezen belül 2018-ban a szolidaritási hozzájárulás 3,3%, a közösségi közlekedés finanszírozása 58% volt, míg 2024-ben a szolidaritási hozzájárulást kitevő arány már 21%, a közösségi közlekedésé 40%.

A helyi iparüzési adóbevételről elmondta, nominálisan nézve igaz, hogy nagy a bevétel, de arányosan már nem. Ezt a Főváros nettó finanszírozási ábrájával szemléltette: 2023-ban 18 milliárd Ft-tal többet fizetett be a központi költségvetésbe a Fővárosi Önkormányzat, mint amennyit kötelező feladatok (pl. temetők, könyvtárak, úthálózat karbantartás, idősotthonok, hajléktalan-ellátás stb.) ellátására kap a kormánytól, ezzel a Főváros a kormány nettó finanszírozójává vált. Ábrával szemléltette az adóbevételek és kormányzati támogatások szolidaritási hozzájárulással korrigált összegét. Eszerint reálértéken számolva 2024-ben a Főváros még mindig alatta lesz nemcsak a 2019-es év szintjének, de a 2014-es szintnek is. Hozzáfűzte, jól látszik, mennyire rontja a kormányzati támogatások csökkenése és a szolidaritási hozzájárulás növekedése a Főváros finanszírozását.

A szolidaritási hozzájárulást összevetette a közösségi közlekedési kiadások arányaival is. 2018-ban a BKV Zrt. nem volt veszteséges, 2024-ben azért lesz veszteséges, mert a finanszírozáshoz szükséges fedezetet be kell fizetni szolidaritási hozzájárulásként az államnak.

Prezentációját a **XXI. század kihívásaira** adott válaszokkal folytatta, négy témakörre osztva azokat. Az **energiafüggetlenség** kapcsán kiemelte, 2022-ben fogadta el a Fővárosi Közgyűlés az első energiacsomagot. Ennek célkitűzése, hogy az évtized végére a fővárosi közszolgáltatások annyi energiát használjanak, min t amennyit meg tudnak termelni. Elmondta, a 2022-es energiaválság megtanította az intézményrendszert arra, hogyan foghatja vissza a fogyasztást. 2022 október - 2023 szeptember között a Fővárosi Önkormányzat intézményrendszere 32%-os gázfogyasztás megtakarításra volt képes az előző év ugyanazon időszakához képest. Távhő esetén a megtakarítás 26% volt, villamosenergia-fogyasztás tekintetében 13%, ugyanakkor az éves villanyszámla 29-ről 47 milliárd Ft-ra nőtt. Hozzátette, olyan kiszolgáltató helyzetbe nem szabad kerülni még egyszer, mint ami 2022 nyarán történt, mert ekkor az energiaforrások szempontjából ki volt szolgáltatva a Főváros a piacnak.

Az **élelmiszer-ellátási stratégia** témájával folytatta, amelynek prioritásai az élelmiszerpazarlás csökkentése és a felesleges csomagolóanyagok arányának mérséklése. A másik célkitűzés a közétkeztetés modernizálása. Mivel a Fővárosnak saját étkeztetőhálózata van, képes mintaétrendeket kidolgozni, és ezeket elterjeszteni, megerősítve a közétkeztetés szerepét. Elmondta, közkonyhák tekintetében a Fővárosi Önkormányzat kiszolgáltató a civil szférának. Szüksége van a fővárosnak népkonyhahálózatra azért, hogy a kríziseket át tudja vészelni.

Ezután kitért az **ivóvízellátás biztonságának megteremtésére**. Hangsúlyozta, el akarják kerülni, hogy anyagi ellehetetlenülés miatt át kelljen adni az ivóvízszolgáltatást az államnak, ezért a Fővárosi Vízművek (FV) anyagi pozíciójának stabilizálása prioritás. Emellett a Fővárosi Csatornázási Művek (FCSM) visszavásárlása 2024-ben lezajlik, így a Fővárosi Önkormányzat teljes egészében tulajdonosa lesz a cégnek. Kiemelte, stratégiai szempontból kulcskérdés, hogy az ivóvízhálózat a Főváros kontrollja alatt maradjon. Hozzátette, földrajzi okokból, valamint az FV és az FCSM szempontjából szükséges Budapest természetes regionális szerepének az erősítése.

Végül a **lakhatás** kihívásait részletezte. Uniós források rendelkezésre állnak a Fővárosi Lakásügynökség létrehozására. A program célja egyrészt üresen álló budapesti önkormányzati lakások felújítása, másrészt régi iskolaépületek lakáscélra történő funkcióváltása (szintén EU forrásból). A program rászorulókat céloz meg, de tisztázta, hogy nem feltétlenül hagyományos szociális bérlakásprogramokra kell gondolni, hanem olyan középosztálybeliekre is célzó programra, amely megfizethető alternatívát nyújthat a magas albérletárakkal szemben. Azt is hozzátette, nagyságrendileg 1000 szociális szférában dolgozó számára tudnak majd egy Európai Unió támogatásból induló projekt keretében lakbértámogatást nyújtani azért, hogy a megfizethető lakhatás hiánya ne legyen a munkavállalásuk akadálya.

A prezentáció utolsó témaköréként a **közvetlen EU forrásokból finanszírozott projekteket** sorolta föl. Kiemelte, csak uniós forrásokból indíthat a Fővárosi Önkormányzat fejlesztési, felújítási projekteket, mert saját erre fordítható pénze jövő évre nincs. Nincsen továbbá a költségvetésben hitelszerződés sem, mert ugyan kereskedelmi bankoktól lehetne hitelt igényelni fejlesztési célra, de elmondta, ezzel nem szeretnének élni, mivel a tapasztalatok szerint a kormány nem szokta jóváhagyni a hiteligényléseket.

Elmondta, 2023 negyedik negyedévében a közösségi közlekedés terén 50 milliárd Ft faktorálására kötöttek szerződést (ezt 2024 márciusában visszafizetik). Ugyanerre az intézkedésre az intézményrendszer stabilitása érdekében jövő évben is szükség lesz, amely meglátása szerint kezelhető likviditási lépés.

Kiemelte, nem kötelezően adandó kormányzati forrásra az idei év tapasztalatai alapján nem számítanak (a rezsitámogatás elmaradását említette példaként), csak a normatívára lehet számítani. Hozzátette, egyedül a Lánchíd felújítására szánt 6 milliárd Ft-ra tartanak mindenképpen igényt, mert arról kormányhatározat van.

Lukács András, Levegő Munkacsoport:

Írásban beküldött kérdésében arról érdeklődött, hogy a költségvetés-tervezetben a 856701 Parkolási feltételrendszer biztosítása „B4 Működési bevételek – 1 100 000 000 Ft” cím alatt a Fővárosi Önkormányzat parkolási díjából származó összes bevétele megtalálható-e. További kérdése arra irányult, hogy külső kommunikációra fordítható összeg milyen cím alatt található meg.

Kiss Ambrus, főpolgármester-helyettes:

Tájékoztatta a kérdezőt, hogy parkolásból két címkódon van bevétele a Fővárosnak (ez összesen 1,3 milliárd Ft). Hozzátette, a parkolás üzemeltetése kerületi feladat. Dolgoznak azon, hogy legyen egy egységes parkolási megállapodás, amely az üzemeltetési költségeket limitálja, mert a parkolás üzemeltetése (a kerületek visszajelzései alapján) mindig drágább, mint amennyi bevétel származik belőle.

A kommunikációra fordított költségekről elmondta, annyit soha nem tudnak rá költeni, mint amennyit kormány, de igyekeznek a kevés lehetőséget is okosan kihasználni. KEHOP forrásból például mini kampányt indítottak víz- és hulladékgazdálkodási témában. A Főváros saját közterületi reklámfelületeit (villamos-, metrómegálló hirdetési felületei) használják folyamatosan erre a célra. Igyekeznek olyan üzeneteket közvetíteni, amelyek megállítják, adott esetben és fontos témákban meghökkentik a budapestieket. Idén az enbudapestem.hu oldalt és az Énbudapestem applikációt is fejlesztették.

Schwanzer Petronella, Magyar Páciensek Kamarája Egyesület:

Elmondta, jónak tartja, hogy a civileket bevonják minden területen. Azt fogalmazta meg továbbá, hogy a közösségi költségvetésre fordított összeg szerinte PR költség, mert arra jó, hogy elérjék vele az embereket, és a részvételt valamint az önkormányzatot népszerűsítsék. Kérdésében arról érdeklődött, hogy az 1 milliárd Ft-os keretet tervezik-e 2 milliárdra emelni. Van-e olyan kimutatás, hogy a civilek a fő célok közül melyekhez járulnak hozzá?

Kiss Ambrus, főpolgármester-helyettes:

Tisztázta, hogy a közösségi költségvetés keretét a városlakók osztják fel különböző fejlesztési projektekre, és az nem kommunikációra vagy PR-ra fordítandó összeg.

Schwanzer Petronella, Magyar Páciensek Kamarája Egyesület:

Kifejtette, PR költségnek értelmezi abban az értelemben, hogy nem plakátokon keresztül jutnak el üzenetek el a fővárosiakhoz, hanem a részvételen keresztül, és nagyon jó, hogy van ilyen. Érdeklődött honnan lehet megtudni, hogy a program a teljes költségvetésben hol foglal helyet. Például egy zebra létesítése melyik költségvetési címhez tartozik?

Kiss Ambrus, főpolgármester-helyettes:

Elmondta, a program benne van minden évben a költségvetésben, de itt nem egy-egy zebráról van szó, hanem konkrét projektekről, amelyekhez dedikált forrás tartozik. Az ötletgazdát a végrehajtás teljes folyamatába bevonják, hogy lássa, mi történik ezzel a forrással, tehát a teljes folyamat nyomon követhető. Hozzátette, a Fővárosi Önkormányzat anyagi helyzetén múlik, hogy mikor lesz ez a keret 2 milliárd Ft. A probléma, hogy a jövő évi felhalmozási büdzsé 18 milliárd Ft, a közösségi költségvetés ennek több mint a 10%-át teszi ki, és saját forrásból csak ennyi pénze van a Fővárosi Önkormányzatnak.

Lukács András, Levegő Munkacsoport:

A parkolással kapcsolatban hozzáfűzte, nagyon dolgoznak azon, hogy a Főváros 1,3 milliárd Ft-os bevétele növekedjen. Azt kérdezte továbbá, hogyan kívánják megteremteni az energiaellátás függetlenségét, mert ez szerinte lehetetlen feladatnak tűnik.

Kiss Ambrus, főpolgármester-helyettes:

Véleménye szerint nem lehetetlen. Kifejtette, a legnagyobb szelete a fogyasztásnak a villanyfogyasztás, ez 450 GWh, de már most előállítanak 100 GWh-t. Gázturbina üzembe állításával, új hulladékhasznosítóval az előállítást még tovább lehetne növelni. Közvilágítás terén is lehet csökkenteni az energiafogyasztás mértékét. Hozzátette, most ez még túl ambiciózusnak tűnik a jelenlegi anyagi eszközök közepette, de minden iparági elemzés azt mutatja, hogy a víziközmű ágazat lesz az első, ahol energiasemleges lehet a mérleg. Az FCSM-nél már az elmúlt években jelentős energiaberuházásokat hajtottak végre, ott már látszik, hogy minimális a vásárolt energia-felhasználás, szeretnék ezt a Vízműveknél is elérni.

Lukács András, Levegő Munkacsoport:

Arra hívta fel a figyelmet, a fővárosi lakásállomány óriási lemaradásban van felújítások terén energetikailag és egyéb szempontokból is. Ez nem a Fővárosi Önkormányzat feladata, de érdeklődött, hogy tanácsadással, tájékoztatással tervezik-e segíteni a budapesti lakásfelújításokat.

Kiss Ambrus, főpolgármester-helyettes:

Elmondta, az energiaügynökséget szeretnék beindítani. Az első félévben szeretnének továbbá a kerületekkel közösen valamilyen energiafelújítási programhoz hozzájárulni, azonban ez még bizonytalan, de keresik a lehetőségeket a kerületekkel és a finanszírozó bankokkal együtt. A Repower EU program révén próbálnak forrásokat allokáltatni az energiaszegénység kapcsán a külső kerületeket célozva. Hangsúlyozta, nagyon bizonytalan még, hogy ez a kezdeményezés milyen formában valósulhat meg, ezért ennél konkrétabb ígéretet nem fogalmazhat meg. Úgy látja, az állami rendszerben senki nem akarja ezeket a feladatokat magára vállalni. Azzal folytatta, az energiatanácsadást mindenképp elindítják, és szándék van arra, hogy forrásokkal is kiegészítsék. Hozzáfűzte, a 2023-ban végződő KEHOP programban maradtak még olyan energiahatékonyság javítására, épületenergetika fejlesztésére irányuló projektek, amelyek még nem zárultak le, lehet, hogy ezeket még folytatni tudják.

Lukács András, Levegő Munkacsoport:

Következő kérdésében a Főváros bírságbevételeiről érdeklődött.

Kiss Ambrus, főpolgármester-helyettes:

Kifejtette, az iparüzési adó késedelmes befizetése esetén bírságot lehet levágni, valamint a Fővárosi Önkormányzati Rendészeti Igazgatóságnak (FÖRI) van még bírságot levágni jogköre szabálysértések esetén. A bírságokból pár száz millió forint bevétel van a Fővárosnak, ami nem túl jelentős összeg.

Lukács András, Levegő Munkacsoport:

Az ingatlanadóról, luxuslakások megadóztatásáról érdeklődött.

Kiss Ambrus, főpolgármester-helyettes:

Kifejtette, a Fővárosi Önkormányzatnak egyetlen földrajzi területen van adó kivetési joga, ez a Margitsziget, ahol az Önkormányzat bevezetett egy mintaszabályozást. Itt nem négyzetméter alapú, hanem forgalmi érték alapú adót vezetnek be – ez a luxusingatlanok adóztatása. Amit ennek kapcsán beszédnek a Margitszigeten, azt szolidaritási alapként beleforgatják a szociális rendszer fejlesztésébe. Abban bíznak, hogy a kerületek átveszik ezt a szabályozási mintát. Kezdeményezték a törvényhozónál, hogy bizonyos m² alatt m² alapú, bizonyos m² fölött forgalmi alapú rendszer legyen, de erre még nem reagáltak. Hozzátette, ez érdemi adóbevétel-többletet hozna a kerületeknek, azonban a Fővárosnak nem, mert az csak a Margitszigeten illetékes ez ügyben.

Kürti Gábor, Magyar Kerékpárosklub:

Visszautalt a közösségi költségvetés kapcsán megfogalmazott kritikákra. Szerinte azért PR a közösségi költségvetés, mert a program a potens önkormányzat imázsát szolgálja. Olyan rendes feladatok kerülnek át ide, mint pl. a zebra felfestése, ami ezer másik helyen lenne a fővárosban aktuális. A kerékpáros fix forrást törölték, a közösségi költségvetésben pedig a kerékpáros fejlesztéseknek más projektekkel kell megküzdniük.

Kiss Ambrus, főpolgármester-helyettes:

Elmondta, nem emlékszik kerékpáros fix forrásra. Felhívta a figyelmet arra, hogy a Budapest Közút idén jelentős zebrafelújítási programot hajtott végre. Kiemelte, ez a sima felfestéseken túlmenő költséges programot jelent. A jelenlegi helyzetben nem tudnak új zebraépítési programot indítani, ezért került előtérbe a közösségi költségvetés. Hozzáfűzte, 2020-ban még 10 milliárd Ft volt a szociális hozzájárulás összege, most pedig 75,5 milliárd. Nagyon nehéz kigazdálkodni ezt az összeget, mert még bírósági döntés ellenére is inkasszóval sújtják a Fővárost, ezért felelősen nem lehet olyan kiadást vállalni, amely mögött nincs fedezet.

Kürti Gábor, Magyar Kerékpárosklub:

Érdeklődött, hogy miért szűnt meg a kerékpáros keret.

Kiss Ambrus, főpolgármester-helyettes:

Megerősítette, kerékpáros keret nem volt, kiskorrekciós keret volt a költségvetésben. Az útfelújítási program került törlésre, mert nem állnak rendelkezésre a források.

Kürti Gábor, Magyar Kerékpárosklub:

Úgy értesült, volt 100 milliós nagyságrendű kerékpáros keret a ciklus első költségvetésében, de már megszűnt – az első lehúzott tételek között volt. Kifejtette, volt a Kerékpárosklubnak olyan költségvetéshez fűzött javaslata, hogy a Budapesti Mobilitási Terv céljai érdekében a főváros vállalja, hogy 3 milliárd Ft-ot költ kerékpáros fejlesztésekre 3 évre elosztva.

Azt a kritikát fogalmazta meg, hogy jelenleg egy olyan keretért versenyeznek, amiben olyan tételek vannak, mint a randióra. Szerinte utóbbi valóban beleillik egy 1 milliárdos keretbe, de ha megnézzük, hogy mik Budapest vállalt céljai a kerékpározás fejlesztése terén (2-3%-ról 10%-ra kell emelni a kerékpározás részarányát 2030-ra), akkor ehhez óriási beruházásokra lenne szükség. Ha szűkös a költségvetés, akkor a lehúzások helyett inkább átcsoportosításokat és arányos csökkentéseket volna szükséges tenni egyes tételeknél.

Kiss Ambrus, főpolgármester-helyettes:

Elmondta, jövő évben az IKOP Plusz és a TOP Plusz programok révén kerékpáros fejlesztési programok indulnak nagyobb mértékben is akár, mint a kívánt évi 1 milliárd Ft. Látja, hogy a közösségi költségvetésben jól szerepelnek a kerékpáros projektek, ezek is folytatódnak és megvalósulnak. Leszögezte, ő is egyetértene az átcsoportosítások tekintetében, de azt nem könnyű eldönteni, hogy honnan hova csoportosítsanak át egy ilyen szűkös költségvetési helyzetben, amikor alig van mozgástér. Nem vehetnek el például az útfelújításokból, mert már az sincs. Úgy fogalmazott, a jövő évi költségvetés felhalmozási oldala a legszűkebb hét esztendőnek a legszűkebb időszaka. Új projekteket saját forrásból nem tudnak indítani 2024-ben – ha mégis megtennék, az veszélyeztetné a működést. A kritikát elfogadta, de a helyzet megértését kérte, hogy 1 milliárd forintot nincs honnan átvenni ennek előteremtésére.

Schwanzer Petronella, Magyar Páciensek Kamarája Egyesület:

Arról érdeklődött, hogy az önkormányzat folyamatainak fejlesztésére és az önkormányzaton belüli oktatásra gondolt mennyit költ.

Kiss Ambrus, főpolgármester-helyettes:

Tájékoztatta a kérdezőt, hogy a Főpolgármesteri Hivatalon belül működik egy Hivatalstratégiai Munkacsoport, amely a folyamatok fejlesztésével foglalkozik, de ezt ilyen bontásban a költségvetés nem tartalmazza.

Kárpáti Fanny, civil csoportvezető:

A kérdés megválaszolásához további, hivatalon belüli információgyűjtést ígért.

Kiss Ambrus, főpolgármester-helyettes:

Felhívta a résztvevők figyelmét, hogy a költségvetésre elfogadása után sem kell véglegesként tekinteni – a költségvetésen belül még van mozgástér, a prioritásokat, hangsúlyokat át lehet helyezni. Erre az önkormányzat vezetése a későbbiekben is nyitott marad.

Megköszönte a kérdéseket, és lezárta az ülést.